

به طور کلی رفتارهای نا مطلوب را از دوراه می توان کاهش داد: (1) جانشین ساختن رفتار های مطلوب به جای آن ها و در نتیجه کاهش دادن غیر مستقیم رفتارهای نا مطلوب، (2) کاهش دادن مستقیم رفتارهای نا مطلوب. به روش هایی که در مورد اوّل به کار می روند روش های مثبت کاهش رفتار می گویند، زیرا همه آنها از اصل تقویت مثبت مشتق شده اند. روش هایی که در مورد دوم به کار می روند روش های منفی کاهش رفتار نام دارند، زیرا در همه آنها از شیوه های کم و بیش آزارنده استفاده می شوند و، چنان که خواهیم دید، این روشها عوارض منفی ایجاد می کنند.

1. تقویت تفکیکی نرخهای کم رفتار

بعضی رفتار ها اگر با فراوانی یا نرخ کم انجام می شوند مطلوب اند، اما اگر به میزان زیاد انجام شوند نامطلوب یا حتی مضر هستند. دانش آموزی که با سرعت خیلی زیاد تکالیفش را انجام می دهد و در نتیجه آنها را غلط و نا خوانا می نویسد، اگر آهسته به

نوشتن تکالیفش بپردازد، درست و خوانا خواهد نوشت. همچنین دانش آموزی که در بحث گروهی زیاد حرف می زند و فرصت صحبت کردن را از دیگران می گیرد، اگر کمتر و به نوبت حرف بزند حرف زدن او مطلوب است. **روش تقویت تفکیکی نرخهای کم رفتار یا رفتارهای دارای نرخ کم (DRL) 1** به کاربرد برنامه خاص تقویتی با رفتارهایی گفته می شود که اگر با نرخ یا فراوانی کم رخ دهند مطلوب اند، اما علت نامطلوب بودن آنها این است که به دفعات زیاد یا با سرعت زیاد رخ می دهند.

2. تقویت تفکیکی رفتارهای دیگر

در روش تقویت تفکیکی رفتارهای دیگر (DRO)، همه رفتارهای فرد تقویت می شود، به جز رفتار آماج که نامطلوب تشخیص داده شده است. به سخن دیگر، در این روش، تقویت وابسته است به انجام ندادن یا حذف رفتار نامطلوب، نه انجام دادن آن. به همین سبب به این روش حذف آموزی یا تقویت تفکیکی حذف رفتار یا تقویت تفکیکی نرخ صفر رفتار نیز گفته می شود.

